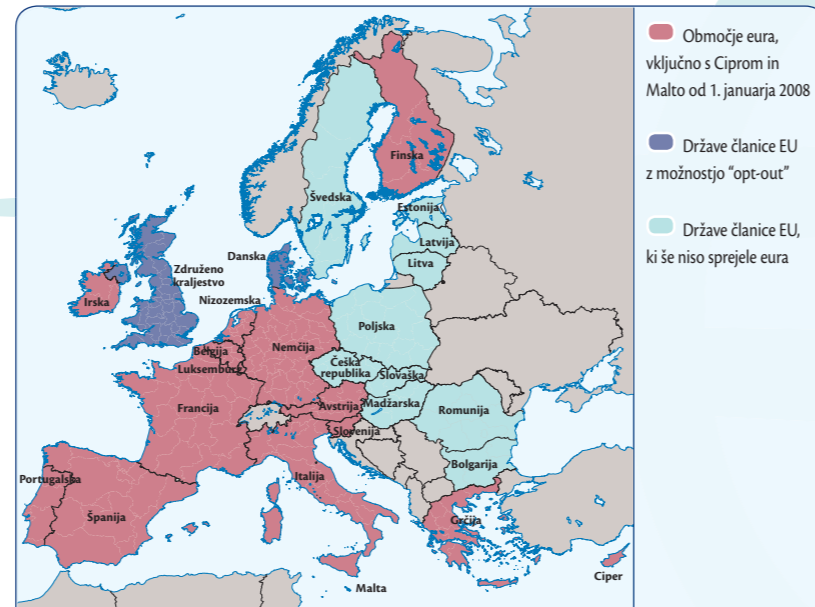

Kakšne koristi je prinesel euro?

Namen ekonomske in monetarne unije ter eura je omogočiti evropskemu gospodarstvu boljše delovanje, zagotoviti več delovnih mest in večjo blaginjo za Evropejce. Ustvarila je tudi drugo največjo svetovno gospodarstvo. Njene koristi vključujejo:

- ⌘ **Stabilno valuto**
- ⌘ **Nizko inflacijo in nizke obrestne mere**
- ⌘ **Preglednost cen**
- ⌘ **Odpravo stroškov menjave valute**
- ⌘ **Bolj integrirane finančne trge**
- ⌘ **Učinkovitejše gospodarstvo**
- ⌘ **Boljše stanje javnih financ**
- ⌘ **Večjo vlogo EU v svetovnem gospodarstvu**
- ⌘ **Lažje mednarodno trgovanje**
- ⌘ **Viden znak evropske identitete**

Območje eura: dejstva in številke

Ključni kazalci (2006)	Euroobmočje	EU-27	ZDA	Japonska
Prebivalstvo (v milijonih)	317	494	300	128
BDP (v bilijonih EUR, izračunan pri pariteti kupne moči)	8,4	11,9	11,2	3,5
Delež svetovnega GDP (% pri javno-zasebnih partnerstvih)	14,6	21,0	19,7	6,3
Izvoz(*) (blago in storitve kot % BDP)	21,7	14,3	10,8	16,8
Uvoz(*) (blago in storitve kot % BDP)	20,9	15,0	16,6	15,3

(*) Brez trgovine znotraj EU
Vir: Evropska komisija, ECB in IMF, 2007

Dodatne informacije:

Euro
<http://ec.europa.eu/euro>

Evropska komisija, Generalni direktorat za gospodarske in finančne zadeve
http://ec.europa.eu/economy_finance

Evropska komisija
<http://ec.europa.eu>

Evropska centralna banka
<http://www.ecb.eu>

Gospodarske in finančne zadeve
GENERALNI DIREKTORAT

Evropska komisija

Kakšne koristi nam prinaša euro

Ena valuta za eno Evropo

Euro je enotna valuta 15 držav članic EU, ki skupaj sestavljajo območje eura. Ekonomska in monetarna unija (EMU) je politični in gospodarski okvir, ki podpira euro in dopolnjuje enotni trg EU.

Ob ustanovitvi EU leta 1957 so se države članice osredotočile na oblikovanje skupnega tržišča. Sčasoma pa je postalo jasno, da je za razvoj in nadaljnjo rast notranjega trga potrebno tesnejše gospodarsko in monetarno sodelovanje, in leta 1991 so države članice sprejele Pogodbo o Evropski uniji (Maastrichtska pogodba) ter se odločile, da bo imela Evropa močno in stabilno valuto za 21. stoletje.

Maja 1998 je bila sprejeta odločitev o tem, katere države članice bodo pri tem prve sodelovale, in vizija se je uresničila leta 1999, ko je bil uveden euro. V obliki bankovcev in kovancev se je znašel v žepih ljudi 1. januarja 2002.

Združitev Evropejcev

EU naredi veliko za promocijo evropske integracije, čeprav je tovrstno delo pogosto skrito v pravnih besedilih in pogodbah. Euro je eden izmed najmočnejših vidnih simbolov skupne identitete in skupnih vrednot Evrope, evropskih narodov in Evropejcev samih.

Enoten denar Več priložnosti

Koristi za potrošnike zaradi...

Večje konkurence

Ker lahko potrošniki lažje nakupujejo čez mejo in primerjajo cene, obstaja večja konkurenca med trgovinami in dobavitelji. Potrošniki imajo večjo izbiro, nekatere cene so nižje in višanje cen je nadzorovano.

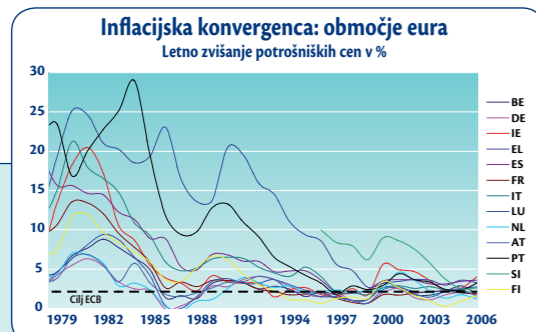
Stabilnih cen

Euro je zmanjšal inflacijo na nizko in stabilno raven. V 70-ih in 80-ih letih so imele številne države članice visoko stopnjo inflacije, nekatere tudi več kot 20 %. Inflacija se je zmanjšala, ko so se države začele pripravljati na euro, in od njegove uvedbe se je stopnja inflacije na območju eura ustalila pri približno 2 %. Nizka in stabilna inflacija vsem prinaša koristi.

Lažje dostopnih in cenejših posojil

Ker si Evropska centralna banka prizadeva ohranjati nizko inflacijo, so obrestne mere nižje. To pomeni, da so posojila lažje dostopna in cenejša, npr. za nakup hiše ali plačilo počitnic.

Dejstvo o euru: hipotekarne stopnje so se znižale s približno 8 % - 14 % v zgodnjih 80-ih letih na sedanjih 5 %, s čimer posojiljemalec s 100.000 EUR neplačanega posojila pri plačilu obresti prihrani od 170 do 750 EUR mesečno.

Cenejših in dostopnejših potovanj

V 90-ih je nekdo, ki je prepotoval vse države EU in menjal denar na vsaki meji, izgubil polovico svojega denarja zaradi stroškov menjave, ne da bi pri tem opravil kakršen koli nakup. Ti stroški – da ne omenjamo nevšečnosti – so v celoti odpravljeni, kar turistom, dopustnikom, študentom in delavcem, ki potujejo v tujino, omogoča lažje in cenejše življenje. Poleg tega lahko euro brez težav zamenjate tudi v številnih državah zunaj euroobmočja – po ocenah naj bi bilo izven območja eura v obtoku do 20 % eurobankovcev.

Mit o euru: euro je povzročil zvišanje cen

Trajna stabilnost cen, ustvarjena v okviru EMU, ščiti gospodinjstva pred inflacijo. Res je sicer, da so se z uvedbo eura cene nekaterih vsakdanjih ali lokalno kupljenih proizvodov oziroma storitev, kot npr. skodelica kave ali striženje, v nekaterih državah zvišale, vendar pa podatki o potrošniških cenah kažejo, da je sprejetje eura v povprečju povzročilo veliko manjše zvišanje cen, kot naj bi ga po splošnem prepričanju, in celotni učinek na cene je bil zelo majhen (enkratni učinek med 0,1 in 0,3 % leta 2002). Tako euro sploh ni podražil življenja, temveč ga je z nizko inflacijo in večjo konkurenco celo pocenil.

Podjetja imajo koristi, ker...

Nizke obrestne mere pomenijo več naložb

Nizka inflacija ohranja nizke obrestne mere. To pomeni, da so za podjetja posojila za naložbe, npr. v nove stroje in raziskave, cenejša. To omogoča večje število novih proizvodov in storitev ter večjo produktivnost, ki povzroča rast ter ustvarja nova in boljša delovna mesta.

Dejstvo o euru: od njegove uvedbe leta 1999 je bilo v območju eura ustvarjenih več kot 10 milijonov novih delovnih mest v primerjavi s samo 1,5 milijona v prejšnjih sedmih letih.

Gospodarska stabilnost spodbuja dolgoročno načrtovanje

Pred EMU so spremenljive obrestne mere pomenile nenapovedljive stroške. To je za podjetja predstavljalo tveganje za dolgoročne naložbe, saj niso vedela, ali bo njihova naložba ustvarila dobiček. Danes pa gospodarska stabilnost v okviru EMU zmanjšuje negotovost in spodbuja dolgoročne naložbe podjetij.

Manjša tveganja spodbujajo čezmejno trgovino

V preteklosti je trgovina med državami EU vključevala številne valute s spremenljivimi obrestnimi merami. Za odpravo tveganja pri trgovanju v teh pogojih so podjetja prodajala proizvode v tujino po višjih cenah, kar je oviralo trgovino. To tveganje je zdaj odpravljeno.

Dejstvo o euru: trgovina znotraj območja eura naj bi se od uvedbe enotne valute po ocenah povečala za 4 % do 10 %, za približno 3 % pa se je povečala tudi trgovina blaga z zunanjim svetom.

Odprava stroškov zaradi menjalnega tečaja spodbuja trgovino in naložbe

Pred eurom so bili stroški menjave valut visoki – po ocenah so v EU znašali 20–25 milijard EUR letno. Ti stroški so na območju eura odpravljeni, saj so vsa plačila in računi zdaj v eurih. Poleg tega je euro brez težav sprejet tudi zunaj območja eura.

Države članice območja eura imajo koristi, ker...

Vlade prihranijo denar

Nizka in stabilna inflacija pomeni, da so vladna posojila cenejša kot v preteklosti. Nižja plačila obresti za državni dolg sprostijo denar, ki ga vlade porabijo za javne storitve ali za znižanje davkov.

Nizka inflacija ugodno vpliva na socialno kohezijo

Visoke in spremenljive obrestne mere v preteklosti so povečale razlike med bogatimi in revnimi skupinami in regijami. Zdaj, ko je inflacija stabilna in nizka, so manj bogati bolje zaščiteni pred izgubo svojega imetja in padcem kupne moči.

EMU spodbuja zdrave in trajnostne javne finance

Preden država sprejme euro, mora dokazati svojo gospodarsko stabilnost in izpolniti "Maastrichtska merila" (vladni dolg in primanjkljaj v okviru določenih omejitev, stabilnost menjalnih tečajev ter inflacija in obrestne mere v okviru določenih omejitev), po sprejetju pa mora še naprej upoštevati pravila glede stopenj dolga in primanjkljaja. Zdrave javne finance pomagajo zagotoviti, da je za sedanje in prihodnje državljane pravično poskrbljeno – npr. z zagotovitvijo ustreznega zdravstvenega varstva in pokojnin.

Obstaja večja odpornost proti zunanjim šokom

Velikost in moč gospodarstva na območju eura omogočata večjo odpornost proti gospodarskim šokom kot v preteklosti, ko so nepričakovana povišanja cen energije ali turbulenca na globalnih deviznih trgih slabili nacionalna gospodarstva.

Mit o euru: euro pomeni nezaželeno izgubo nacionalne suverenosti

Res je, da se države s sprejetjem eura prostovoljno odrečejo delu svoje suverenosti, saj morajo vlade usklajevati gospodarsko politiko in nadzorovati svojo porabo. Vendar pa je v današnjem globaliziranem svetu nacionalna suverenost pogosto bolj iluzija kot realnost, še zlasti na monetarnem področju, kjer ima resnično moč le nekaj glavnih valut. Z usklajevanjem svoje politike lahko vlade dejansko pridobijo vpliv in moč na področju gospodarstva. Z gospodarskega vidika je območje eura večje kot vsota njegovih delov.

Evropsko gospodarstvo ima koristi zaradi...

Večje finančne integracije

Enotna valuta omogoča precej lažji prenos naložb kapitala na območju eura tja, kjer se lahko najbolj učinkovito porabijo. Velikost finančnega trga območja eura ustvarja več razpoložljivega kapitala za naložbe in vlagateljem omogoča, da širše razpršijo tveganje. Za državljane so se stroški pošiljanja denarja v drugo državo območja znižali za kar 90 %.

Dejstvo o euru: povprečni stroški prenosa 100 EUR so se od uvedbe pravil o čezmejnih plačilih v eurih leta 2001 zmanjšali s 24 EUR na 2,40 EUR.

Večje navzočnosti na območju eura

Glavni akterji v globalnem gospodarstvu so združeni v mednarodnih skupinah, kot sta Mednarodni denarni sklad (IMF) in G8, za spodbujanje stabilnosti na globalnih trgih. Euro je sedaj za ameriškim dolarjem druga najbolj pomembna svetovna valuta in v nekaterih pogledih, npr. na trgu obveznic, celo vodilna. To zagotavlja Evropski uniji več besede v svetu.

Dejstvo o euru: Decembra 2006 je vrednost eurobankovcev in kovancev v obtoku preseгла vrednost ameriškega dolarja v obtoku.

Podprtosti mednarodne trgovine

Euro se zaradi svoje moči in razpoložljivosti ter zaupanja, ki ga uživa, vse pogosteje uporablja za transakcije v mednarodni trgovini. To podjetjem na njegovem območju omogoča, da plačujejo in prejemajo plačila v eurih, kar zmanjšuje tveganje izgub, ki jih povzročajo nihanja globalnih valut, ter omogoča lažje poslovanje našim partnerjem, ki lahko po celotnem območju trgujejo z eno valuto.

